

Helsefellesskapet i Vestfold

Årsmelding 2023

Innhold

Innledning og bakgrunn	3
Om helsefelleskapet i Vestfold	3
1. Skrøpelige eldre og multisyke	5
Vitality.....	5
Digital hjemme oppfølging	6
2. Barn og unge, psykisk helse og rusproblemer.....	6
Ung Arena+	6
Arbeidsgruppe for barn og unge med spiseforstyrrelser	6
Arbeidsgruppe for samarbeid om oppfølging av pasienter med langvarige psykiske lidelser og rusavhengighet med og uten tvang.....	7
3. Faglig samarbeidsutvalg (FSU).....	7
Faglig utvikling	7
Revidering av samhandlingsavtaler	7
Det vil arbeides videre for å komme til enighet om Delavtale om helhetlige pasientforløp med vedlegg.	8
Målet er at det i løpet av våren 2024 foreligger en avtale som erstatter de gjeldende delavtalene.....	8
Styringsdata for utvikling og oppfølging av tjenestene	8
Samhandlingsavvik	9
4. Fagutvalg for akuttkjeden.....	9
5. Fagutvalg for HR samarbeid.....	9
6. Fagutvalg for Fastlegeleger.....	10
7. Velferdsteknologi og felles løsninger for samhandling.....	10
8. Arbeidsgrupper pasientforløp «Hjem for pasienter med kreft»	10
9. Kompetansebroen	11

Innledning og bakgrunn

Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023 gir retning og rammer for utvikling av spesialisthelsetjenesten og samarbeidet med den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Etablering av helsefellesskap er et viktig tiltak for en helhetlig og sammenhengende helse- og omsorgstjeneste.

Helsefellesskapene består av kommuner og sykehus med utgangspunkt i helseforetaksområdene. Det er 19 helsefellesskap i Norge. Helsefellesskapene utgjør en arena for strukturert og forpliktende samarbeid, men er ikke et eget forvaltningsnivå. Styringslinjer, finansiering og lovverk som regulerer helse- og omsorgstjenesten i kommune- og spesialisthelsetjenesten er ikke endret. Det er fortsatt behov for forpliktende samarbeidsavtaler mellom kommuner og spesialisthelsetjenesten.

Helsefellesskapene skal bidra til kvalitet og pasientsikkerhet. For helse- og omsorgstjenesten innebærer god kvalitet at tjenestene:

- er virkningsfulle
- er trygge og sikre
- involverer brukere og gir dem innflytelse
- er samordnet og preget av kontinuitet
- utnytter ressursene på en god måte
- er tilgjengelige og rettferdig fordelt

veileder ledelse-og-kvalitetsforbedring-i-helse-og-omsorgstjenesten

Nasjonal helse- og sykehusplan prioriterer følgende pasientgruppene i helsefellesskapene:

- Personer med alvorlige psykiske lidelser og rusproblemer
- Skrøpelige eldre
- Barn og unge
- Personer med flere kroniske lidelser

Helsedirektoratet har utarbeidet dokumenter, strategier og planer for hvordan helsefellesskapene kan målrette, utvikle og prioritere tiltak innenfor disse pasientgruppene.

Regjeringen har startet arbeidet med Nasjonal helse- og samhandlingsplan som skulle legges frem i løpet av 2023. Arbeidet er forsinket og planen er ventet i løpet av våren 2024. Planen blir en stortingsmelding som omfatter både den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten.

Om helsefellesskapet i Vestfold

Helsefellesskapet i Vestfold består av de seks Vestfoldkommunene og Sykehuset i Vestfold HF. Dette utgjør en oversiktlig samarbeidsstruktur sammenholdt med mange av de andre helsefellesskapene i landet.

Helsefellesskapet er organisert på tre nivåer i samsvar med føringer i Nasjonal helse- og sykehusplan:

- Partnerskapsmøtet (PM)
- Strategisk samarbeidsutvalg (SSU)
- Faglig samarbeidsutvalg (FSU)

Sekretariatsfunksjon fra kommuner og sykehus samarbeider om utarbeiding av saksdokumenter og forbereder og gjennomfører møter og arrangementer og leder deler av det faglige utviklingsarbeidet.

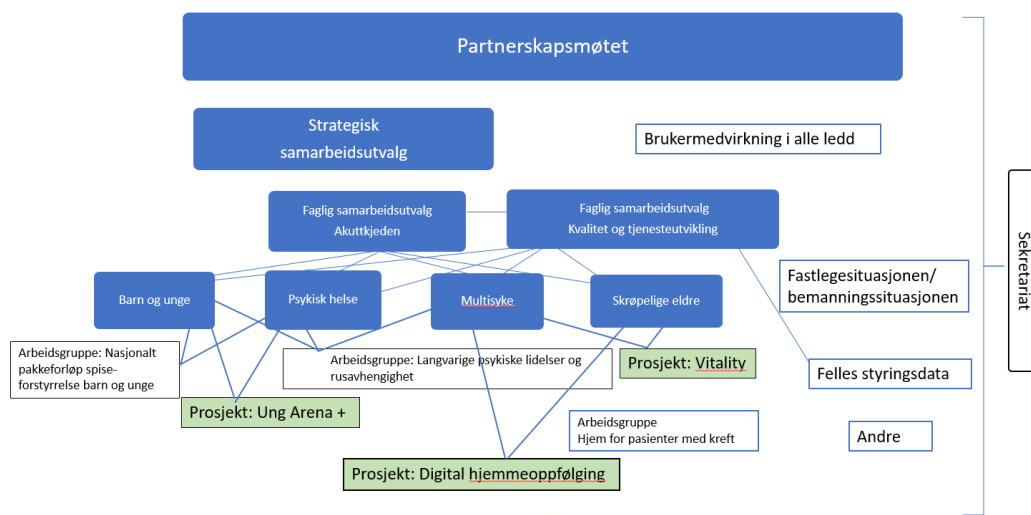
Helsefelleskapet benytter Kompetansebroen som teknisk løsning og nettportal for publisering av avtaler, planer og saksdokumenter. Kompetansebroen benyttes også til læring, fagutvikling, kompetanseheving og kunnskapsdeling.

Fra september 2023 ble det gjort endring i organisasjonsstrukturen i det fag-nære leddet i Helsefelleskapet.

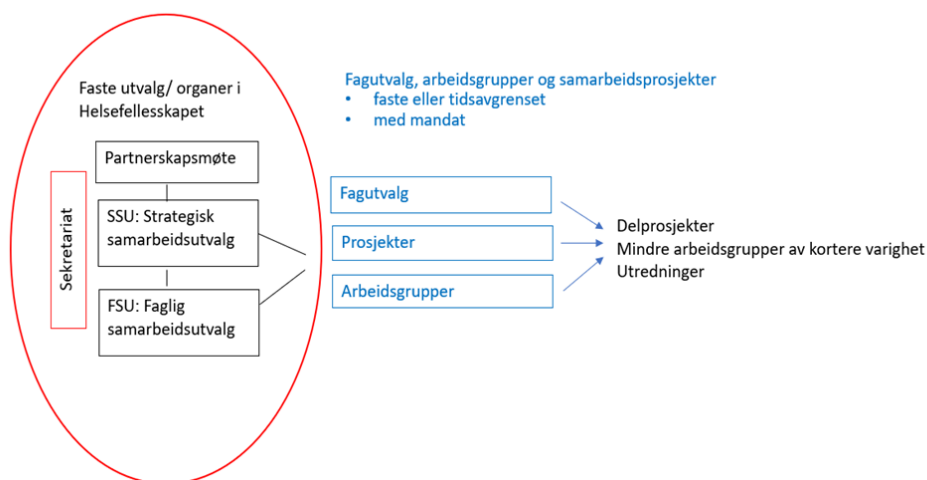
Faglig samarbeidsutvalg for kvalitet og tjenesteutvikling ble erstattet av Faglig samarbeidsutvalg (FSU).

Fagutvalg, arbeidsgrupper og prosjekter rapporterer nå til dette Fagutvalget. Fagutvalget avgjør hvilke saker som skal løftes til SSU. Saker av strategisk og økonomisk betydning for partnerne skal alltid behandles i SSU. Unntaket er fagutvalg for HR samarbeid som rapporterer direkte til SSU.

Modell for helsefelleskapet frem til september 2023:

Modell for Helsefelleskapet i Vestfold fra september 2023:

Helsefellesskapet vedtok en handlingsplan for perioden 2021-2022 som beskrev overordnede føringene og satsingene for planperioden. Flere av tiltakene var langsiktige og er videreført i 2023. Flere arbeider er avsluttet i overgangen 2023-2024.

Helsefellesskapet i Vestfold har hatt følgende innsatsområder i 2023:

1. Skrøpelige eldre og multisyke
 - Samhandlings- og utviklingsprosjektet Vitality
 - Prosjektet digital hjemmeoppfølging
2. Barn og unge og psykisk helse
 - Samhandlings- og utviklingsprosjektet Ung Arena+
 - Arbeidsgruppe barn og unge med spiseforstyrrelser
 - Arbeidsgruppe pasienter med langvarige psykiske lidelser og rusavhengighet
3. Faglig samarbeidsutvalg
 - Revidering av samhandlingsavtaler
 - Samhandlingsavvik
4. Fagutvalg for akuttkjeden
5. Fagutvalg for HR samarbeid
6. Fastlegesamarbeid
7. Styringsdata for utvikling og oppfølging av tjenestene
8. Arbeidsgruppe pasientforløp «Hjem for pasienter med kreft»
9. Kompetansebroen

1. Skrøpelige eldre og multisyke

Vitality

Med oppstart fra høsten 2019 har det vært utredet og utviklet et samarbeidsprosjekt mellom kommunene og sykehuset for å gi et bedre tilbud til pasienter som er i ferd med å utvikle skrøpeligheit for å sette inn forebyggende tiltak i en tidlig fase. Målrrettede tiltak kan gi redusert behov for ressurskrevende helse- og omsorgstjenester i kommuner og sykehus.

Pasienter som inkluderes i prosjektet og mottar tilbudet tilhører både pasientgruppen «skrøpelige eldre» og pasientgruppen «personer med flere kroniske lidelser».

I prosjektperioden har man valgt å fokusere på to hovedgrupper pasienter: forsterket oppfølging av skrøpelige eldre over 75 år etter utskrivning fra sykehusopphold, samt etablering av et helsestasjonstilbud med tilbud om utvidet kartlegging av eldre som har behov for hjelpemidler eller kommunale omsorgstjenester. Pilotkommunen Larvik og SiV startet tverrfaglig utøvende integrert team i 2022. I 2023 har vi etablert tilbud med tverrfaglig integrert team i Sandefjord og Horten kommune. Tilbudet fra teamet og innretningen utvikles kontinuerlig, og det gjøres tilpasninger til de ulike kommunene. I grunnmodellen ligger det at sykehus og kommuner dekker sine respektive kostnader, som i hovedsak omfatter stillinger/lønnskostnader. Våren 2024 etableres det team i Holmestrand, Færder og Tønsberg kommune.

Digital hjemme oppfølging

Prosjektet digital hjemmeoppfølging fikk tildelt midler høsten 2022 og en arbeidsgruppe ble etablert. Larvik kommune er pilot og erfaringene herfra vil ligge til grunn for spredning i Fylket. Det skal arbeides frem en bærekraftig modell for digital hjemmeoppfølging slik at dette blir en naturlig del av tjenestene. Både brukere, fastlegene, øvrig kommunal helsetjeneste og SiV er deltagende. Prosjektet har vært pågående i 2023 og videreføres i 2024.

2. Barn og unge, psykisk helse og rusproblemer

Ung Arena+

Samhandlings- og utviklingsprosjektet UngArena+ har i 2023 vært hovedfokus innenfor dette området. Målgruppen er ungdom og unge voksne i aldersgruppen 13-25 år med risiko for psykiske lidelser, psykososiale problemer og rusproblemer. Oppdraget gjelder generelt forebyggende arbeid, samt kartlegging, forebygging og behandling av unge med milde og moderate psykiske lidelser.

Prosjektet har gjennom bred kartlegging og brukermedvirkning utviklet en modell for et integrert tjenestetilbud hvor forebyggende tilbud, kommunale helse- og velferdstjenester og spesialisthelsetjenester samarbeider sømløst og på tvers om tilbud til målgruppen. Samlokalisering av tjenestene har vært et grunnleggende prinsipp.

Tønsberg kommune og SiV HF samarbeider om å utvikle, igangsette og pilotere prosjektet. Strategisk samarbeidsutvalg er styringsgruppe for prosjektet.

Prosjektet er igangsatt i Tønsberg og har fått høsten 2023 et fysisk lokale sentralt i byen.

Arbeidsgruppe for barn og unge med spiseforstyrrelser

Forekomst av spiseforstyrrelser har vist en sterk økning over de senere årene. Det har vært nedsatt en arbeidsgruppe som har gjennomgått utrednings- og oppfølgingstilbud i kommunene og i BUPA med utgangspunkt i [Nasjonalt pasientforløp ved spiseforstyrrelser hos barn og unge](#) under 23 år.

1. og har sett på forbedringspunktet i samhandlingen. Det er definert 3 forbedringspunkter. Synliggjøring av overganger i pasientforløpet: Det er utarbeidet et flytskjema som illustrerer pasientforløpet med lenker til aktuell informasjon.
2. Utnyttelse av mulighetene i de elektroniske pleie- og omsorgsmeldingene (PLO-meldingsflyt).
3. Pasienter med alvorlig spiseforstyrrelse som skal tilbakeføres fra SiV til kommunen. Det er utarbeidet en prosedyre for spesielt krevende pasientoverføringer fra SiV tilbake til kommunen: «Samarbeid mellom sykehus og kommune ved planlagt utskrivning av pasienter med alvorlig spiseforstyrrelse.

Arbeidet ble avsluttet desember 2023 og rapport utarbeidet januar 2024.

Arbeidsgruppe for samarbeid om oppfølging av pasienter med langvarige psykiske lidelser og rusavhengighet med og uten tvang

I handlingsplanen har det tidligere vært omtalt nødvendig samhandling om pasientforløp for pasienter med tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold, samt pasientforløp for pasienter med behov for legemiddelassistert rusbehandling.

Etter dialog med Klinikk for psykisk helse og avhengighet ble det ansett som hensiktsmessig å utvikle et bredt mandat for denne arbeidsgruppen som inneholder samarbeid, ansvars- og oppgavefordeling for pasienter med langvarige psykiske lidelser og rusavhengighet. Dette vil kunne gjelde personer som er omfattet av lov om tvungent psykisk helsevern og personer som ikke er det.

Arbeidet med å definere mandat og foreta avklaringer starter høsten 2022.

Prosjekt- og utredningsarbeid med vurdering av tjenestetilbud og samarbeidsløsninger ble avsluttet i 2023 og rapport utarbeidet januar 2024.

3. Faglig samarbeidsutvalg (FSU)

Faglig samarbeidsutvalg for kvalitet og tjenesteutvikling ble erstattet av Faglig samarbeidsutvalg i august 2023.

Faglig utvikling

Faglig samarbeidsutvalg skal i henhold til sitt mandat være et rådgivende organ for SSU når det gjelder helsefaglige vurderinger og anbefalinger angående utvikling av tjenestene og ansattes kompetanse på alle områder i helse- og omsorgstjenesten i kommunene og i sykehuset i Vestfold. Fagutvalg, arbeidsgrupper og prosjekter rapporterer til dette Fagutvalget. Unntaket er Fagutvalg for HR samarbeid. Fagutvalget avgjør hvilke saker som skal løftes til SSU. Saker av strategisk og økonomisk betydning for partnerne skal alltid behandles i SSU.

Universitetet i Sørøst-Norge (USN), Utviklingssenteret for sykehjem og hjemmetjenester (USHT) og Kompetansebroen er deltagende i FSU og er viktige samarbeidspartnere for felles faglig utvikling.

Revidering av samhandlingsavtaler

Partnerskapsmøte gav i oktober 2022 tilslutning til at samhandlingsavtalene mellom SiV og kommunene skulle revideres.

Følgende modell ble vedtatt:

Revidering av struktur og innhold i samarbeidsavtalene mellom helseforetak og kommunene var en prioritert satsning i 2023 og den største delen av Faglig Samarbeidsutvalg for kvalitet og

tjenesteutvikling sitt arbeid. Det ble utarbeidet utkast som var på flere høringsrunder i SiV, kommunene og brukerorganisasjonene.

Helsedirektoratets veileder for samhandlingsavtaler ble ikke publisert før i juni 2023 og denne har stor betydning for dette arbeidet.

Overordnet samarbeidsavtale, avtale om omforente beredskapsplaner og delavtale om kompetanse, utdanning og forskning er revidert og godkjent av SiV og kommunestyrene i kommunene i 2023.

Det vil arbeides videre for å komme til enighet om Delavtale om helhetlige pasientforløp med vedlegg.

Målet er at det i løpet av våren 2024 foreligger en avtale som erstatter de gjeldende delavtalene

- a- Om partenes ansvar
- b- Om henvisninger til og innleggelser i sykehus
- c- Retningslinjer for utskrivning fra sykehus
- e- Retningslinjer for samarbeid i tilknytning til habilitering, rehabilitering og lærings- og mestringstilbud
- f- Om planer for akuttmedisinsk kjede og øyeblikkelig hjelp døgnoophold (ØHD)
-Samarbeid om jordmortjeneste
- k- Om forebygging

Nytt lovkrav om samarbeid om ytelse av helse- og omsorgstjenester til barn og unge med sammensatte vansker og lidelser, og som derfor mottar tjenester fra begge forvaltningsnivåene, HOL, §6-2, pkt.13 skal innarbeides i delavtalen.

Det vil gjøres en vurdering av hvordan anbefalinger i HDIR veileder for samarbeidsavtaler mellom kommuner og sykehus samt andre eksisterende avtaler og rutiner kan knyttes til Delavtale om helhetlige pasientforløp. HDIR veileder gir også føringer for revideringer og gjennomganger av samarbeidsavtalene og det er besluttet at de delavtalene som ble vedtatt i 2023 vil revideres med henblikk på å innfri HDIR veileder.

Styringsdata for utvikling og oppfølging av tjenestene

Arbeide for å utvikle gode løsninger slik at kommuner og sykehus har enkel tilgang til relevante styringsdata er vesentlig for samhandlingen. Dette vil omfatte demografiske data, informasjon om helsetjenestetilbud, oversikt over bruk av tjenestene, variasjon og utviklingstrekk.

Faglig samarbeidsutvalg er naturlig forankring innenfor helsefelleskapet for planlegging og utvikling av dette arbeidet.

Felles styringsdata vil være et viktig for å identifisere utfordringer, som utgangspunkt for iverksetting av forbedringsarbeid, for å følge utviklingen og evaluering av tiltak.

Sykehus og kommuner har ulike muligheter for å hente ut data fra sine respektive journal- og pasientadministrative systemer. Tilgang på analysekompetanse er også forskjellig. I tillegg til styringsdata i den enkelte virksomhet er det også løsninger som inneholder data fra flere virksomheter nasjonalt og regionalt. Utviklingsarbeidet vil ha behov for innsikt og kunnskap fra fagmiljøer, ledesperspektiv og analysekompetanse. Representant for analyseavdelingen i SiV fast medlem av Faglig samarbeidsutvalg.

Konkrete forbedringsområder basert på fakta skal identifiseres. Dette arbeidet er ikke konkretisert og må prioriteres i 2024.

Samhandlingsavvik

Eksisterende arbeidsform og IKT verktøy for registrering og behandling av samhandlingsavvik i Helsefelleskapet er arbeidskrevende og fungerer ikke tilfredsstillende, med manuelle rutiner for innmelding og behandling av data

Det er etablert en arbeidsgruppe under Faglig samarbeidsutvalg som ser på bedre utnytting av mulighetene vi har i dag.

Arbeidsgruppen vil fortsette sitt arbeid og iverksetter de første forbedringstiltak i januar 2024.

Arbeid med ny digital felles løsning for avviksregistrering som ivaretar personvern, brukervennlighet og som gir relevant styringsinformasjon er etablert som et prosjekt i Helsefelleskapet i Agder.

Helsefelleskapet i Vestfold vil, i likhet med andre helsefelleskap, se til Agder og avvente resultater fra dette prosjektet.

4. Fagutvalg for akuttkjeden

En sammenhengende akuttmedisinsk kjede er en av målsetningene i Nasjonal helse- og sykehusplan.

Det bestemt at det skulle etableres «Faglig samarbeidsutvalg for akuttkjeden» innenfor Helsefelleskapet ved oppstart. Arbeidet startet med et akuttkjedeseminar høsten 2022.

Fra august 2023 skiftet «Faglig samarbeidsutvalg for akuttkjeden» navn til «Fagutvalg for akuttkjeden» og er nå et fagutvalg under «Faglig samarbeidsutvalg» i organisasjonsstrukturen til helsefelleskapet.

Fagutvalget er et fast fagutvalg som vil kunne ha ulike satsningsområder.

Utvikling av gode og trygge aktører i akuttkjeden må alltid ses i sammenheng med lokalt utviklings- og forbedringsarbeid i de kommunale helse- og omsorgstjenestene og pågående forbedringsarbeid i Akuttsenteret ved SiV.

Erfaringer oppsummert fra akuttkjedeseminaret og erfaringer fra tidligere arbeid med akuttkjeden i både Vestfold og Telemark er tatt med som erfaringsgrunnlag i fagutvalgets arbeid.

Fagutvalget har brukt 2023 til å finne sin arbeidsform og konkretisere forbedringspunkter.

Fagutvalget vil i 2024 fokusere på tiltak som kan redusere unødvendige innleggelser i sykehus.

Mulighet for forbedring på følgende områder er konkretisert og vil utredes i 2024: Bruk av mobil røntgen og bruk av ØHD.

5. Fagutvalg for HR samarbeid

Både kommunene og sykehuset erfarer store utfordringer med å rekruttere og beholde helsepersonell, og da spesielt sykepleiere. Ved å samarbeide om gode tiltak kan vi på en bedre måte møte utfordringene.

Det ble høsten 2023 etablert et fagutvalg for HR-ansvarlige i kommunene og i SiV.

Hensikten er å redusere uønskede konsekvenser av å rekruttere og beholde ansatte i samme arbeidsmarked, og samtidig styrke den samlede kompetansen og det fremtidige samarbeidet.

Fagutvalget vil være et fast utvalg med regelmessige møter. Fagutvalget vil rapportere direkte til SSU.

6. Fagutvalg for Fastlegeleger

En velfungerende fastlegeordning utgjør en helt sentral del av helsetjenesten, med kapasitet, kompetanse og kontinuitet som essensielle kjennetegn. Fastlegeordningen er en del av kommunehelsetjenesten og utfordringer innenfor organisering, rekruttering og økonomi ligger hos kommunene. Men fastlegeordningen og spesialisthelsetjenesten er tett samarbeidende, og vil gjensidig påvirkes av hverandre.

Det ble i SSU i november 2023 bestemt etablering av «Fagutvalg for fastleger». Fagutvalget vil arbeide med konkretisering av hvordan Helsefelleskapet kan bidra med tiltak for å fremme stabilitet, kompetanse, kvalitet og god samlet ressursutnyttelse i fastlegeordningen. Fagutvalget skal bestå av 2 representanter fra samhandlingslegene (tidligere PKO), 3 fastleger valgt av fastlegene selv, 3 representanter fra kommunene med linjelederansvar for fastlegene, og 2 representanter fra Sykehuset i Vestfold med linjelederansvar. Fastlegerepresentant i SSU starter prosess med å rekruttere 3 fastleger fra 3 ulike kommuner, og deretter vil kommunene fortrinnsvis velge sine representanter fra de 3 andre kommunene.

Endelig sammensetning og mandat for utvalget må vurderes etter innspill fra utvalget selv, og planlegges behandlet i SSU i mai 2024.

7. Velferdsteknologi og felles løsninger for samhandling

Muligheten for og hensikten med å etablere Fagutvalg for IKT-samarbeid basert på eksisterende strukturer vurderes. Det skal være en ambisjon for satsningen at HDIR veileder for samarbeid på lokale IKT-løsninger legges til grunn.

Satsningene i på dette området vil kreve ytterligere konkretisering, men det vurderes som viktig at det etableres samhandlingsarena mellom kommuner og SiV innenfor området IT/IKT dels med bakgrunn i pågående lokale prosjekter og satsninger, og dels med bakgrunn i nasjonale grunnlags- og styringsdokumenter hvor felles digitale løsninger er adressert.

8. Arbeidsgrupper pasientforløp «Hjem for pasienter med kreft»

En kommunal arbeidsgruppe og en arbeidsgruppe fra sykehuset har arbeider parallelt med å ivareta føringene i [Nasjonalt pasientforløp "Hjem-for-pasienter-med-kreft"](#). Arbeidene er knyttet sammen til et helhetlig forløp. Arbeidet er pilotert med enkelte diagnosegrupper, og skal utvides etter en plan. Arbeidet med utvidelse til flere pasientgrupper er forsinket fra SiV og de kommunale erfaringene med ivaretagelse er derfor er begrenset. Arbeidet vil fortsette inn i 2024 er forventet avsluttet høsten 2024.

9. Kompetansebroen

Kompetansebroen er en nettportal for kompetansedeling som skal styrke kompetansesamarbeidet og dekke behovet for å dele og nå frem med tiltak på tvers av nivåer og virksomheter, skape likhet og standardisering av opplæring/undervisning og tilgjengeliggjøring av faginnhold, filmer og e-læringskurs som kan brukes lokalt i den enkelte virksomhet eller avdeling.

Helsepersonell og studenter vil på en enkel måte få tilgang til kurs og kunne gjennomføre læringsaktiviteter gjennom nettportalen der de er. Standardisering av faglig innhold som benyttes i opplæringen vil bidra til en bedre samhandling og tryggere overføringer av pasienter mellom kommuner og sykehus.

Kompetansebroen er i stadig utvikling. Kostnadene finansieres i et samarbeid mellom kommunene og sykehuset. Redaktør er ansatt i 100% stilling.

Det er arbeidet i 2023 arbeidet med videreutvikling av Kompetansebroen lokalt som informasjonsformidler for Helsefelleskapet i Vestfold sitt arbeid, den foretrukne kunnskapsportalen og som felles kursportal for kommunene og sykehuset.

Samtidig har Vestfold sin deltagelse i Kompetansebroens styre sikret at Vestfold har deltatt i utvikling av Kompetansebroen sentralt.

Det er utviklet en samhandlingsside der informasjon om Helsefelleskapet deles og innkallinger og referater publiseres. En legeside er under utvikling. Kurs, fagsamlinger og konferanser publiseres her med påmeldingsmulighet. Flere kommuner har tatt i bruk Kompetansebroen sitt legemiddelhåndteringskurs for helsefagarbeidere og assistenter.

Bruken av Kompetansebroen er økende.